

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

**Comisia cultură, educație, cercetare,
tineret, sport și mass-media**

AMENDAMENT la Proiectul de lege nr. 123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative

În temeiul prevederilor art.59 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr.797/1996, propun următorul amendament la proiectul de lege nr. 123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative, după cum urmează:

Art. VII. – Codul serviciilor media audiovizuale nr.174/2018
(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr.462–466, art.766), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

La punctul 1, Art.1 (Noțiuni principale) textul:

„dezinformare – răspândire de informații false sau înșelătoare (reflectate distorsionat, cu conținut fabricat, exagerat, scoase din context sau plasate într-un alt context, opinii (interesate) preluate și transformate în informații valide cu argumentare tendențioasă etc.), care sunt create, prezentate și diseminate pentru a obține un câștig economic, a induce publicul în eroare în mod deliberat sau pentru a provoca un prejudiciu public, precum și propaganda ostilă valorilor democratice și informațiile false care presupun amenințări aduse proceselor democratice, politice sau de elaborare a politicilor, ori amenințări aduse bunurilor publice precum securitatea informațională a Republicii Moldova, sănătatea cetățenilor, mediul etc.”,

se substituie cu textul:

„dezinformare – răspândire de informații apreciate de instanța de judecată drept, false sau înșelătoare (reflectate distorsionat, cu conținut fabricat, exagerat, scoase din context sau plasate într-un alt context, opinii (interesate) preluate și transformate în informații valide cu argumentare tendențioasă etc.), care sunt create, prezentate și diseminate pentru a obține un câștig economic, a induce publicul în eroare în mod deliberat sau pentru a provoca un prejudiciu public, precum și propaganda ostilă valorilor democratice și informațiile false care presupun amenințări aduse proceselor democratice, politice sau de elaborare a politicilor, ori amenințări aduse bunurilor publice precum securitatea informațională a Republicii Moldova, sănătatea cetățenilor, mediul etc.”.

Punctul 2 și 3, se exclude.

La punctul 4, Articolul 17 (Protejarea spațiului audiovizual național), alin.3 textul :

„alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele și dezinformare/informații ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior”,

se substituie cu textul:

„alineatul (3) se completează la sfârșit cu cuvintele și dezinformare/informații false ce afectează securitatea spațiului informațional public din interior și/sau exterior”,

Textul: „alineatul 4 va avea următorul cuprins:

„(4) În vederea protejării spațiului audiovizual național și asigurării securității informaționale:

a) furnizorii de servicii media audiovizuale nu vor difuza, iar distribuitorii de servicii media audiovizuale nu vor retransmite programe audiovizuale care au fost inițial produse în state care nu au ratificat Convenția Europeană privind televiziunea transfrontalieră, cu excepția filmelor artistice și de scurt metraj care nu au conținut militar, precum și a emisiunilor de divertisment care nu au conținut militar și a programelor audiovizuale care sunt produse în statele membre ale Uniunii Europene, în Statele Unite ale Americii și Canada, precum și în statele care au ratificat Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră;

b) furnizorii de servicii media nu vor difuza și distribuitorii de servicii media nu vor retransmite programe audiovizuale care, indiferent de proveniența lor, în condițiile legii, sunt calificate drept conținând informații ce afectează securitatea spațiului audiovizual național sau dezinformare.” articolul se completează cu alineatul (6) cu următorul cuprins:

(6) În scopul securizării spațiului audiovizual național, Consiliul Audiovizualului asigură implementarea acțiunilor necesare în condițiile Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război.” **se exclude.**

Punctele 7,8 și 9, se exclud.

La punctul 10, art.75 (Atribuțiile Consiliului Audiovizualului) textul:

„a1) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, aplică sancțiuni pentru încălcările admise;”,

se substituie cu textul:

„a1) supraveghează spațiul informațional audiovizual, exercită controlul și în cazul constatării dezinformării / informațiilor false ce afectează securitatea spațiului informațional mediatic în cadrul serviciilor media audiovizuale liniare și neliniare și în cadrul serviciilor media audiovizuale retransmise, constată și

sesizează instanța de judecată pentru aplicarea sancțiunilor pentru încălcările admise;”.

La punctul 13, art.84 (Sancțiuni) textul alineatelor (10/1) și (10/2) conținutul este unul identic (se sancționează cu amenda furnizorii de servicii media care au difuzat conținuturilor calificate drept dezinformare...), **numai mărimea sancțiunilor se diferă, în acest sens se propune excluderea alin.10/2 cu renumerotarea celorlalte aliniate.**

Se completează cu un nou alineat (10/10) cu următorul cuprins:
“(10/10) În cazul depistării la un furnizor/distribuitor serviciilor media audiovizuale mai multor încălcări în una și aceeași perioadă de monitorizare sancțiunea definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea sancțiunilor mai ușoare de sancțiunea mai aspră, prin analogie cu Codul Penal al Republicii Moldova”.

8. Art. VIII, se completează cu pct. (6) cu următorul cuprins:

„(6) Domeniul de acțiune al prezentei legi nu se extinde asupra serviciilor media audiovizuale ale furnizorilor de servicii media audiovizuale care sunt fundați și activează pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu legislația în vigoare și tratatelor internaționale în vigoare, la care Republica Moldova este parte”.

ARGUMENTARE

Prezentul amendament este înaintat în contextul înregistrării Proiectului de lege nr.123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative. Modificările propuse de autorul proiectului de lege nominalizat, generează riscuri de ingerință asupra drepturilor fundamentale ale cetățenilor precum dreptul la libertatea în exprimare consacrat la art.32 alin.1 din Constituție.

Lipsa de transparență și claritate în motivarea aplicării mecanismelor de intervenție a instituțiilor statului în lupta pentru combaterea știrilor false, creează un cadru legal incert cu riscuri de abuzuri. La fel, proiectul de lege nu conține suficiente garanții pentru motivarea inițierii procedurilor coercitive, or modificările propuse nu prevăd expres atragerea la răspundere pentru informații false, stabilite astfel în urma procedurilor de rigoare. Astfel, în lipsa obligativității instituțiilor statului de a stabili cu certitudine neveridicitatea informațiilor diseminate în mod intenționat în spațiul informațional al statului, se creează o lacună legislativă cu factori de risc pentru abuz și corupție.

Trebuie de reținut și Decizia Consiliului Audiovizualului 100 din 30 martie 2022 prin care aproape toți furnizorii serviciilor de televiziune în Republica Moldova (cca 90%) au fost clasificați ca furnizori naționali ceea ce înseamnă producerea produsului propriu în mărime cel puțin 8 ore. Totodată perioada de tranziție a fost stabilită până la 1 septembrie 2022. Drept urmare dacă Parlamentul introduce o norma similară (Art. VII, p. 3 - 50% programe europene) pentru toți furnizori naționali și chiar regionali (Art. VII, p. 3 – prevederile nu se aplica serviciilor de televiziune locale) trebuie să fie și perioada de tranziție similară (necesare pentru pregătirea contractelor, purtarea

negocierilor, planificarea bugetelor, etc.). În plus, nu este motivată excluderea din operele europene timpului alocat știrilor.

În lumina celor enunțate, se propune o serie de modificări la proiectul de lege nr. 123 din 05.04.2022 pentru modificarea unor acte normative, în scopul asigurării transparenței și trasabilității procedurilor de asigurare a securității spațiului informațional.

Stela Popescu
Stela Popescu